

Původní pololetní splátky, z těchto však pouze splátky splatné k 1. říjnu 1936 a 1. dubnu 1937, se rozdělují a nahrazují čtvrtletními splátkami, jež se mají platiti 1. října 1936, 1. ledna, 1. dubna a 1. července 1937. Tyto splátky činí polovici splátek původních, budou tedy činiti $\frac{1}{32}$ a v okresích postižených neúrodou $\frac{1}{36}$ pohledávky s příslušenstvím podle stavu k 1. říjnu 1936 (čl. I. nař.).

Rovněž úrok ze splátek dosud nedospělých platí se čtvrtletně, a to k téžte terminům, platí-li se napřed, a nejpozději k 1. lednu, 1. dubnu, 1. červenci a 1. říjnu 1937 platí-li se pozadu (čl. II. nař.).

Předpisy vládního nařízení č. 250 Sb. o následcích nedodržení lhůt a neplacení úroků platí i pro nově ustanovené splátky a úroky (čl. III. nař.).

Novum: Zemědělství dlužníci, o jejichž návrhu na zahájení zemědělského vyrovnání nebylo do 1. října 1936 rozhodnuto, pak dlužníci, kteří navrhnou zemědělské vyrovnání do 31. října 1936 a konečně zemědělství dlužníci, proti nimž byly odloženy exekuční prostředky do 30. září 1936 a kteří se přihlásí do 31. října 1936 u exekučního soudu o další odklad (má-li dlužník více exekucí, musí zažádati o odklad u všech) — nejsou povinni platiti první splátku 1. října 1936, ale až 1. února 1937.

Tento odklad pozbude však dlužník, když se zjistí, že by mohl splátky platiti bez újmy řádného provozu svého zemědělského podniku a když se svým majetkem nakládá tak, že splnění závazku jest zřejmě ohroženo. Byl-li u dlužníka, byť i jen v jediném případě zrušen odklad exekuce, ztrácí tento nejen odklad shora zmíněný, ale i nárok na úlevy podle části III. vládního nařízení č. 250 Sb. (čl. V.).

Zaznamenáváje tyto novoty, žádám pp. čtenáře, aby si při použití nástinu zástavní listiny uveřejněného na str. 44 tohoto ročníku si její text laskavě uvedli v soulad s těmito změnami.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věcech finančních.

I. Poplatek ze smlouvy postupní. — Daň darovací: I. Jestliže rodiče postoupili svým dětem nemovitosti za dohodnutou cenu v určité výši, z níž část měla býti podle smlouvy na požádání postupujících hotově zaplacená a zbytek měl býti vyrovnán závazkem nabyvatelů vyhraditi postupujícím doživotní poživací právo k uvedeným nemovitostem, dlužno hodnotu této vyhrazené služebnosti jakožto vedlejšího plnění stanoviti podle § 16 lit. c) popl. zákona. — II. Ustanovení dodatku k sazbě § 3 zák. čis. 31/1920, že předárech movitých věcí jest poplatnost nezávislá na sepsání listiny (listinném osvědčení), neplatí o právních jednáních, jež je toliko posuzovati jako dary podle § 31 cis. nař. č. 278/1915, tudíž ani o poskytnutí věna nebo výbavy osobami k tomu po zákonu povinnými.

(Nález z 21. září 1934 č. 17.786, č. 7231 Bohuslav.)

Smlouvou z 3. května 1929 postoupili manželé A. a V. L. synům E. a R. L. usedlost H., pozůstávající z obytných budov a z řady pozemků, za dohodnutou cenu tržovou 617.500 Kč. Cena ta byla zúčtována takto: kupitelé se zavázali částku 200.000 Kč, kterou prodavatelé dluhovali V. F—ové, této zaplatiti, kdykoli o to prodavatelé požádají. Dále vyhradili kupitelé prodavatelům na dobu jejich života plně poživací právo k prodaným nemovitostem podle §§ 509 a násl. o. z. s., jež bylo ve smlouvě oceněno 417.500 Kč. Dalším řízením bylo zjištěno, že V. F. je manželská dcera prodavatelé a že prodavatelé jí dluhovali obnos 200.000 Kč jako před provedáním přislíbené vybavení a že se tento slib nestal písemně.

Platebním rozkazem z 13. ledna 1930 zpoplatnilo okresní finanční ředitelství smlouvu úvodem podanou takto: 1. nemovitostní poplatek z okrouhlého základu 617.520 Kč, 18.525 Kč 60 hal., 2. z částky 262.825 Kč daň darovací 12.318 Kč, 3.

z částky (ve prospěch V. F—ové) 200.000 Kč daň darovací 10.275 Kč. K výpočtu částky 262.825 Kč, uvedené sub 2), dospělo okresní finanční ředitelství tímto postupem: doživotní poživací právo prodavatelé, oceněné podle § 20 nařízení č. 278/1915 jednou čtvrtinou hodnoty 617.500 Kč, další plnění 300 Kč, plnění V. F—ové 200.000 Kč, celkem 354.675 Kč, odečteno od 617.500 Kč dává 262.825 Kč.

Rekurs obracel se proti předpisu obou daní darovacích, uváděje v podstatě toto: ocenění poživacího práva částkou 154.375 Kč je nesprávné. Trhová smlouva s výhradou poživacího práva spadá pod saz. pol. 16/106 a ustanovení § 16 popl. zák. a je tudíž na místě ocenění 15násobkem jeho roční hodnoty, což odpovídá se zřetelem na roční výnos pachtovného z usedlosti té doby placeného a činícího méně než 38.000 přesně 417.500 Kč. Není tu tedy obohacení. Rovněž byla neprávem předepsána daň z obohacení (z 200.000 Kč) dceří postupujících, poněvadž tu jde o dluh těchto vůči dceři, totiž o ústně přislíbené vybavení dcery prodavatelé, které jsou rodiče povinni poskytnouti podle občanského zákona. Dcera odstoupjících nebyla na smlouvě zúčastněna a nestihá jí žádné ručení ohledně této daně darovací. Konečně není zákonného ustanovení, podle něhož strany jsou povinny oznámiti do 8 dnů zánik práva poživacího bernímu úřadu.

Rozhoduje o stížnosti, zastávající v podstatě stanovisko, uplatněné v rekursu, soud uvážil:

Na sporu je otázka, zdali právní jednání, osvědčené smlouvou z 3. května 1929, jest darování, t. j. bezúplatným propůjčením nebo postoupením, resp. bezúplatným vzdáním se majetkových práv ve prospěch st-lů E. a R. L. ve smyslu § 30 cis. nař. č. 278/1915 a zák. č. 337/21 Sb. z. a. n. V té příčině považuje soud za rozhodný úmysl stran, jak se jeví jmenovitě z obsahu uvedené smlouvy, jehož správnost nebyla úřadem nijak popřena. Podle něho prodali manželé L. shora uvedeným St-lům nemovitosti ve smlouvě té uvedené za dohodnutou cenu 617.500 Kč, na kterou se zavázali st-lé kdykoliv o to manželé L. požádají, V. F—ové hotově částku 200.000 Kč, kterou jí manželé L. dluhovali. Již z toho je patrné, že o nějakém úmyslu darovacím nebo bezúplatném propůjčením, postoupením nebo vzdáním se práv, příslušejících do té doby manželům L. k předmětu smlouvy, ve prospěch shora uvedených st-lů nemůže býti řeči. Podle dalšího obsahu smlouvy byl zbytek ceny tržové vyrovnán závazkem st-lů vyhraditi manželům L. doživotní poživací právo k uvedeným nemovitostem. Soud nemá tudíž pochyby o tom, že v daném případě jedná se podle úmyslu stran o smlouvu tržovou o usedlost H. s výhradou poživacího práva ve prospěch poživatelé.

Podle pozn. 1 k saz. pol. 65 jest za základ poplatku při smlouvách tržových vzíti smlouvenou hotovost se všemi vedlejšími plněními tedy v daném případě částku 200.000 Kč spolu s hodnotou služebnosti požívání prodavatelům vyhrazené. Hodnotu této služebnosti jest pak podle předpisu § 16 lit. c) popl. zák., ježto jest vyhrazena na dobu života dvou osob, oceniti 15násobkem hodnoty ročního plnění. St-lé tvrdili již v rekursu a také ve stížnosti, že tomuto ocenění odpovídá právě zbytek tržové ceny per 417.500 Kč, a uvádějí proto konkrétní skutečnosti. Zda tomu tak ve skutečnosti je či nikoliv, žal. úřad nešetřil, vycházeje z právního názoru, že v daném případě ustanovení § 16 lit. c) nepřichází vůbec v úvahu.

Tento právní názor jest však, jak dovozeno, mylným.

Pokud jde o zdanění částky 200.000 Kč daně darovací, jest uvéstí toto:

Shora cit. § 30 cis. nař. č. 278/15 uvádí, jak řečeno, že darem se rozumí bezúplatné propůjčení nebo postoupení, dále vzdání se majetkových práv. V § 31 se pak praví: „Jako darování podle toho cis. nař. buďtež posuzovány: 1... obzvláště též poskytnutí věna nebo výbavy... osobou, jež jest k tomu povinna podle občanských zákonů.“ Podle dodatku k sazbě pro poplatky darovací a dědické č. 31/1920 Sb. jest ovšem při darech movitých věcí poplatnost nezávislou na sepsání listiny (v listinném osvědčení), leč tento soud, vykládaje toto ustanovení, judikuje ustáleně (srov. Boh. F 1779, 1890, 2672, 2824 a j.), že neplatí o právních jednáních, jež jest toliko posuzovati jako dary podle § 31 cis. nař. č. 278/1915, tudíž ani o poskytnutí věna nebo výbavy osobami k tomu po zákonu povinnými.